

1877-04-19

Afsender Modtager
J. C. Jacobsen Komitéen for Gjenopførelsen af Frederiksborg Slot

Type:
Brev

Sprog:
Dansk

Afsendersted:
København

Modtagersted:
København

Arkivplacering:
Carlsbergfondets arkiv

Emneord:
Frederiksborg Slot, filantropi,
historiemaleri, nationalhistorisk
museum

Dokumentindhold

J. C. Jacobsens håndskrevne tilbud om indretning af Frederiksborg Slot som nationalhistorisk museum og tilsagn om at give 200.000 kr. til projektet.

Transskription

Gjenpart

Til

Komiteen for Gjenopførelsen af Frederiksborg Slot.

Enhver, som omfatter Frederiksborg Slot med Interesse, vil vistnok ofte have dvælet ved Spørgsmaalet om hvad der videre kan og bør gjøres, naar de nu paabegyndte Restaurationsarbejder ere tilendebragte. Der synes nemlig ikke at være nogen Udsigt til at tilveiebringe saa betydelige Midler, som vilde udkræves til at restaurere og meublere Slottet som et kongeligt Residentsslot, (hvilket selvfølgelig maatte skee i Chr 4des Stii) men det vilde dog være altfor sørgeligt og uundaaeligt føre til Slottets snarlige Forfald, dersom den i det ydre gjenreiste, skjønnne Bygning for den største Deel skulde henstaae som en tom Skal, der ikke gjemte andet end nøgne Mure og raa Bjelkelag og endnu sørgeligere vilde det være, dersom denne ubenyttede Tilstand skulde friste til at anvende de ledige Rum i Christian d 4des Borg til det første det bedste, offentlige Brug, for at spare en Udgift til Localer andetsteds. Naar der imidlertid sees hen til den levende Interesse for Slottets Bevaring som historisk Mindesmærke, som hele Folket lagde for Dagen ved de betydelige frivillige Bidrag til dets Gjenopførelse, saa synes det ikke at kunne være tvivlsomt, at Bestræbelserne nu bør gaae ud paa atter at give Frederiksborg den Betydning, som levede i Folkets Erindring fra en tidligere Tid, nemlig som et Hjem for Folkets historiske Minder, et Slags nationalhistorisk Museum.

Den ældre Slægt, som har kjendt Slottet i Frederik d 6tes og Christian d 8des Dage, da Frederiksborg kun ved Kroningshøitideligheder og lignende Fester blev benyttet af Kongehuset, medens det iøvrigt var et Valfartssted, hvorhen man drog for at fordybe sig i gamle Minder, vil ikke have

glemt det dybe, alvorlige Indtryk, som allerede Indtrædelsen i den stille, ærværdige Slotsgaard gjorde, hvorved Sind og Tanke uvilkaarligt hensættes i de svundne Tider og forberedtes til med Inderlighed at dvæle ved de historiske Minder i Slottets Indre, navnlig ved de endnu uforandrede Dele af Chr 4des Værk: Kirken med Bedestol, "Rosen" og Riddersalen, samt ved den lange Række af Billeder af Fortidens berømte Mænd og Quinder.

Et saadant Samliv med Fortidens Minder vækker og uddanner Folkets historiske Sands og styrker dets Bevidsthed om at det har havt sin Andeel i Menneskehedens almindelige Kulturudvikling og dermed dets Erkjendelse af de Pligter, som denne Arv fra Forfædrene paalægger den nulevende og de kommende Slægter og en saadan bevisthed og Erkjendelse vil ikke undlade at styrke Folkets Selvfølelse og moralske Kraft, hvortil et lille Folk som vort i høi Grad trænger.

Dersom disse Forestillinger om et nationalhistorisk Museums løftende Indflydelse paa Folkeaanden findes at være rigtig og dersom den ærede Comitee deler min Overbeviisning om, at et saadant Museum kun kan faae den rette Betydning ved at knyttes til Frederiksborg Slot, som det ærværdigste, historiske Mindesmærke i sin Art, vi besidde vil jeg med Glæde bidrage til et saadant Foretagendes Fremme ved at udrede Udgifterne til de fornødne Localers passende Restauration, i hvilken Henseende jeg tillader mig at henlede Opmærksomheden paa medfølgende Udkast i 3 Tegninger med Forklaring og Overslag som Hr Etatsraad Meldahl efter Samraad med Hr Etatsraad H. Hansen og mig har havt den Godhed at udarbejde og som vil give en Forestilling om hvorledes Restaurationen formentlig vil kunne realiseres.

Til nysnævnte Forklaring skal jeg med Hensyn til selve Musæets Indhold føie den Bemærkning, at det forekommer mig, at et nationalhistorisk Musæum kun kan faae den rette Betydning for det danske Folk, naar det omfatter den

minderige Deel af vor ældre Historie fra Valdemar den Store eller vel endnu bedre fra Gorm og Thyras Dage. Vel er der desværre fra hiin ældste Periode kun meget faa Levninger tilbage, der egne sig for et Musæum som dette, men herpaa vil der formentlig kunne bødes ved - ligesom andetsteds, f. Ex i Versailles - at levendegjøre Forestillingerne om de berømte og mærkelige Personligheder som Historien omtaler, ved Kunstens Hjælp, navnlig ved Statuer, selv om disse kun blive ideale Portaitfigurer. Desuden ville flere Begivenheder i hiin Periode vistnok ogsaa kunne anskueliggjøres ved historiske Malerier.

Fra den nærmest følgende Periode vil der uden Tvivl kunne erholdes ikke faa Gjenstande, forsaavidt de høre mere hjemme i et Musæum for Folkets Historie end i de paa Studiet af Kulturhistorien beregnede herværende Samlinger.

Fra den senere Middelalder indtil Nutiden vil der vistnok kunne faaes betydelige Bidrag, deels fra offentlige Institutioner, deels fra Private. Af den talrige Portraitsamling, som tidligere udgjorde den interessanteste Deel af de historiske Minder paa Frederiksborg, er desværre kun nu en lille Levning tilbage, men selv den vil formeentlig afgive en god Begyndelse til et historisk Portraitgaleri, som efterhaanden kan suppleres, deels ved Erhvervelse af Originaler, deels ved gode Kopier af interessante Billeder her hjemme og i Udlandet.- Idet jeg hermed henstiller ovenstaaende skizzerede Forslag til et nationalhistorisk Musæums Oprettelse paa Frederiksborg til den høitærede Komitees Overveielse og Bedømmelse, skal jeg til Slutning tilføie, at dersom Planen i dens Hovedtræk af Komiteen findes anbefalelsesværdig og realisabel og dersom Hs Majestæt maatte skjænke den sit Bifald, tilsiger jeg hermed Komiteen et Bidrag af 200,000 Kroner til Restauration af Localerne i Kongefløien i Overensstemmelse med Hr Etatsraad Meldahls Udkast og Overslag.-

Ærbødigst J. C. J.

Carlsberg d 19 April 1877

Afskrift

Indenrigsministeriets Meddelelse af 27 Juni 1877 til Komiteen for Frederiksborg Slots Gjenopførelse er saalydende:

"Paa Indenrigsministeriets.... allerunderdanigste Forestilling har det under 25 Juni behaget Hans Majestæt Kongen allernaadigst at bifalde:

1. at Komiteen bemyndiges til at modtage det af Kaptain Bryggger J. C. Jacobsen gjorte Tilbud om at yde 200.000 Kroner til den indre Istandsættelse af Kongefløien paa Frederiksborg Slot, imod at denne Fløi fremtidig anvendes dels til Anbringelse af et nationalhistorisk Museum, under Forudsætning af, at der ikke derved paadrages Staten nogen Forpligtelse til at bringe pekuniære Ofre i denne Anledning, samt

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

2. at Istandsættelsen af Komgefløien skeer i det Væsentlige i Overensstemmelse med de hertil indsendte, af Etatsraad, Bygningsinspecteur Meldahl udarbejdede Planer og Overslag".

1877-78
Gjæmingsarkiv

St. T. II

2

Cit

Komiteen for Gjæmingsarkivet af
Frederiksberg Plad.

Indkom. som anbefaltes Frederiksberg Plad end København, med
nedsættelse af en Komité med Gjæmingsarkivet som Formand og medens
Lau og Carl Gylden, naar de var gaarbagjættede Landsindskende arbejds
og tilværelsesloste. Det synes nemlig det at være uigenkædet
at de tilmed bringer for sig delige Møder, som med et indkommet
at de anbefaltes af en indkommet Plad som et saavelagt Landstyre.
Plad. (Særligt betydeligt er alle den i (for 4de Måned) men
det med de dag naar allesteds færdigt og indkommet som det
Pladets særlige Landstyre, desuden den i det Gode gjæmingsarkiv,
Hvæm Gjæmingsarkivet den største del af sine Indkommet som en
Lau Plad, det det gjæmingsarkivet end ingen Måned og saa
Landskabet og ender færdigt med det naar, desuden den
indkommet Landstyre Måned som det at indkommet de Landstyre
Lau i Christian P. 4de Måned den største del af det, offentlig
Lau, for at spore en betydelig til Landstyre end det Landstyre.

Naar den indkommet part som det den Landstyre København
for Pladets Komité som Landstyre Måned det ender, som det
Landstyre Landstyre for Landstyre med de betydelige, færdigt
Lau det det Gjæmingsarkivet, som det det det at indkommet
naar indkommet, at Landstyre som en den gaar ind par
at det at den Frederiksberg den betydelige, som Landstyre
Landstyre indkommet for en Landstyre Cit, nemlig som et Gjæmingsarkiv
for Landstyre Landstyre Måned, at Landstyre ender allesteds
Måned.

Den ældre Plad, som det Landstyre Plad i Frederiks
berg og Christian P. 8de Måned, da Frederiksberg Lau med
Landstyre Landstyre og Landstyre Landstyre Landstyre af
Landstyre, medens det indkommet med et Landstyre, som det
naar det for at Landstyre sig i gaarke Måned, med det Lau

glæde, det dybe, alvorlige Indtryk, som allerede Indtryk
i den stille, anstændige Krets gaar gjennem, som end og end
indskrænket forfatter: de frimodige Ord og forbeholdt sig med
Indvirkning at drøbe med de fællelige Præmis; Skikkelsen
nævnelig med de endem uforanderede Dele af 4de Skæde:
Løsten med Betænkelse, "Løsen" og Lidenskaber, samt med den
lange Række af Billeder af Landens berømte Mænd og
Gæster.

Et saadant Paulin med Landens Mænds nært og
indvirkende Indtryk af de fællelige Præmis og sig selv det Comidat
om at det var selv sin Central: Menneskefølelsen almindelig
Indvirkning af de endem det fællelige af de fællelige, som
denne Lov for Landets paalegger den indvirkende af de
Landets Klager og en saadan Comidat af fællelige
med de endem at sig selv Indvirkning af de endem
kraft, som det et lille Salt som vand: sin Gæde kærger.

Indsam det Lovstillelser om et nationalt Museum
Indsam det Lovstillelser om et nationalt Museum
med sig selv og den endem den endem det endem
Omkommissionering om, at et saadant Museum sin kan faa
den rette Betjening med at kærger det Frederik kong Råd,
som det endem, fællelige Præmis: sin Råd, sin endem
med sig selv Glæde kærger det et saadant Lovstillelser
Indvirkning med at endem Indvirkning det de endem Lovstillelser
saadant Lovstillelser, i fællelige fællelige jeg endem mig
at fællelige Opmærksomheden som endem Lovstillelser: i
Indvirkning med Lovstillelser og Omkommissionering om et nationalt Museum
af den Lovstillelser med sig Lovstillelser H. Hæder og mig som Lov
den Lovstillelser at endem og som mig mig en Lovstillelser om
saadant Lovstillelser som endem mig om Lovstillelser.

Det mig mig Lovstillelser jeg mig mig mig mig
selv Lovstillelser Lovstillelser sin den Comidat, at det endem
mig, at et nationalt Museum sin kan faa den
rette Betjening for det endem Lovstillelser, naar det endem den

1871-78 Abf. 11
Abf. 11

7

Indrengs ministeriets Skaddeliste af 27 Juni 1877, til Exekution
for Frederiksberg Slots Gjæmskæbte og forlydende:

"For Indrengs ministeriets . . . allermindstaaende
Sandsættelse for det under 25 Juni befalet givne Skjæbte
Saugen allermindstaaende at befalte:

1. at Saugens bevirgning til at waatke det af Lyngbom,
Kongens J. C. Jacobsen givne Læstid om ad gde 200,000 Krone
til den under Skaddeliste af Saugfløien per Frederiksberg
Slot, indat at denne alle formlidig anseende det til
Læstidale med forsa gærlidligere i Saugfløien, det
til Anbringelse af et er at an alle forsa Skjæbte, under
Læstidale af, at det alle dermed paadrage at Kalem
megen forlydelse til at bringe paktens Offra: den
Læstidale, samt
2. at Skaddeliste af Saugfløien per: det Hoflyde
i Omraa af Saugfløien med de forlydelse, af givne
Læstidale, og givne indforlyde alle de indforlyde
flaue og Omraa."